

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 września 2021 (Znak: (...)-2002) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) po rozpoznaniu wniosku z dnia 19 sierpnia 2021 r. ponownie ustalił W. C. wartość kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1989 do 31.12.1997. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 77,06%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 77,06% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie ($77,06\% \times 1\ 220,89\ \text{zł} = 940,82\ \text{zł}$).

Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie:

- 7 lat, 6 miesięcy, 24 dni, tj. 90 miesięcy okresów składkowych,
- 5 lat, 1 miesiąc i 24 dni okresów nieskładkowych po ograniczeniu do 1/3 uwzględnionych okresów składkowych: 2 lata 6 miesięcy 8 dni,
- 1 rok ,6 miesięcy i 14 dni okresów sprawowania opieki nad dziećmi liczone po 1,3% tak jak okresy składkowe,
- łączne pozostałe okresy nieskładkowe liczone współczynnikiem 0,7% 4 lata i 22 dni.

Współczynnik proporcjonalny do- osiągniętego do 31.12.1998r – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 44,72%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Do ustalenia współczynnika przyjęto:

- wiek w dniu 31.12.1998r. - po zaokrągleniu do pełnych lat - wynoszący 32 lata
- łączny staż ubezpieczeniowy - po zaokrągleniu w górę do pełnych lat - wynoszący 12 lat.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173).

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 53 832,13 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład uwzględnił wszystkie okresy zatrudnienia wnioskodawczyni wraz z opieką nad dziećmi.

/decyzja k. 25-26 akt kapitałowych akt ZUS/

Odwołanie od wskazanej decyzji w dniu 14 października 2021 r. wniosła ubezpieczona W. C. podnosząc, że z decyzji nie wynika, czy okres urlopu wychowawczego od 1.09.1991r. do 31.08.1992r. został zaliczony tak jak okres składkowy, oraz podnosząc, że w tabeli załączonej do nowej decyzji wysokości podstawy wymiaru za rok 1992r. nie zostały zmienione.

/ odwołanie k. 3 /

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 27.10.2021 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie argumentując, iż zaliczył wnioskodawczyni wszystkie okresy składkowe i nieskładkowe, a wskazany w odwołaniu okres urlopu wychowawczego został przeliczony do ustalenia wysokości kapitału początkowego z współczynnikiem 1,3% zgodnie z art. 174 ust.2a w/w ustawy.

/ odpowiedź na odwołanie k. 4 – 4 odwrót./

Na rozprawie w dniu 26 stycznia 2022 r. strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie

/stanowisko procesowe protokół z rozprawy z dnia 26 stycznia 2022 r. 00:01:17-00:17:10, płyta k. 15, protokół pisemny k.14-14 odwrót /

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni W. C. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 26 lutego 2023 roku pozwany ZUS ustalił wnioskodawczyni kapitał początkowy przy przyjęciu stażu pracy 7 lat, 6 miesięcy i 24 dni okresów składkowych, oraz 6 lat, 8 miesięcy i 8 dni okresów nieskładkowych – ograniczonych do 1/3 okresów składkowych tj. 2 lata, 6 miesięcy i 8 dni – czyli przyjął 90 miesięcy składkowych razy współczynnik 1,3% oraz 30 miesięcy okresów nieskładkowych razy 0,7%. Kapitał ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wyniósł 43 346,60zł.

(decyzja k. 19-20 akt ZUS)

W dniu 19 sierpnia 2021 roku W. C. złożyła kolejne dokumenty wraz z wnioskiem o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne wraz z informacją dotyczącą kapitału początkowego wystawioną przez pracodawcę.

(decyzja k.4 akt ZUS drugiej części)

Zaskarżoną obecnie decyzją 15 września 2021r. organ rentowy ponownie ustalił wnioskodawczyni kapitał początkowy.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1989 do 31.12.1997. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 77,06%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 77,06% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie ($77,06\% \times 1220,89 \text{ zł} = 940,82 \text{ zł}$).

Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie:

- 7 lat, 6 miesięcy, 24 dni, tj. 90 miesięcy okresów składkowych,
- 5 lat, 1 miesiąc i 24 dni okresów nieskładkowych po ograniczeniu do 1/3 uwzględnionych okresów składkowych: 2 lata 6 miesięcy 8 dni,
- 1 rok ,6 miesięcy i 14 dni okresów sprawowania opieki nad dziećmi liczone po 1,3% tak jak okresy składkowe,
- łącznie pozostałe okresy nieskładkowe liczone współczynnikiem 0,7% 4 lata i 22 dni.

Współczynnik proporcjonalny do- osiągniętego do 31.12.1998r – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 44,72%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Do ustalenia współczynnika przyjęto:

- wiek w dniu 31.12.1998r. - po zaokrągleniu do pełnych lat - wynoszący 32 lata

- łączny staż ubezpieczeniowy - po zaokrągleniu w górę do pełnych lat - wynoszący 12 lat.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173).

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 53 832,13 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład uwzględnił wszystkie okresy zatrudnienia wnioskodawczyni wraz z opieką nad dziećmi. Przez współczynnik 1,3% przyjęto 90 miesięcy okresów składkowych oraz 18 miesięcy okresów nieskładkowych natomiast przez współczynnik 0,7% przyjęto 30 miesięcy pozostałych okresów nieskładkowych.

/decyzja k. 25-26 akt kapitałowych akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS, których wiarygodność nie budzi wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. W ocenie Sądu odwołanie zostało złożone przez wnioskodawczynię z powodu niezrozumienia treści zaskarżonej decyzji i błędnej interpretacji załączonych tabel służących do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego.

Zgodnie z treścią art.173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art.26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art.173 ust.3 ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art.174 ust.1 i 2 ww. ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art.6,
2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 5,
3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art.15, 16, 17 ust.1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust.3)

Ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114. – art. 175 ust. 4 ustawy.

Z kolei na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli: po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/. Do wznowienia postępowania w sprawie ustalenia wysokości kapitału początkowego wymagane jest ujawnienie okoliczności nieznanymi organowi rentowemu w chwili orzekania, ale istniejących przed wydaniem decyzji, czyli takich okoliczności, które nie były znane organowi rentowemu w chwili orzekania o wysokości kapitału początkowego, a nie takie, które zostały przedłożone wprawdzie organowi rentowemu w chwili orzekania o wysokości kapitału, a nie zostały uwzględnione. Przesłanką ponownej oceny uprawnień ubezpieczonych są "nowe dowody" i "ujawnione okoliczności" istniejące przed podjęciem decyzji organu rentowego mające wpływ na wysokość świadczenia. /III AUa 116/16 - wyrok SA Gdańsk z dnia 31-05-2016/

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchyczenia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Niesporne jest w sprawie że wnioskodawczyni przedłożyła nowe dowody dające podstawę do ponownego ustalenia kapitału początkowego.

Zaskarżoną decyzją prawidłowo ustalono nową wysokość kapitału początkowego zaliczając prawidłowo wszystkie okresy stażu pracy oraz okresów nieskładkowych. Natomiast jeżeli chodzi o główne wątpliwości wnioskodawczyni to brak zmiany w wysokości wskaźnika za rok 1992 w tabeli służącej do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego załączonej do decyzji kapitałowej wynika z faktu, że już w pierwszej decyzji z 2003r. prawidłowo za ten rok przyjęto dochód stanowiący podstawę wymiaru składek i ten dochód nie uległ zmianie do 2021 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie W. C. jako bezzasadne.